

Okt 2017 – sept 2018

Avsändare:

Livscykelfunktionen, Arbetsgruppen för
införande och uppföljning
Landstingens samverkansmodell för
läkemedel

Zytiga (abirateron) och Xtandi (enzalutamid) är läkemedel mot prostatacancer. De verkar genom att hämma androgensyntes och androgenpåverkan, därigenom sker tillväxten av cancer långsammare. Verkningsmekanismerna skiljer sig åt mellan de två läkemedlen där abirateron hämmar ett enzym nödvändigt för syntesen av testosteron i tumörceller och binjurar, vilket minskar serumtestosteron ned till mycket låga nivåer. Dessutom minskar abirateron den intratumoral testosteronnivån. Enzalutamid blockerar androgenreceptorer samt hämmar vandring av dessa in till cellkärnan och bindning till DNA.

Zytiga och Xtandi inkluderades i läkemedelsförmånerna i juni respektive juli 2015 och i samband med TLV:s hantering av förmånsärendena fördes trepartsöverläggningar, vilka resulterade i sidoöverenskommelser som tecknats av alla landsting. Överenskommelserna gäller till 2019-05-31.

NT-rådet rekommenderar landstingen att använda Zytiga och Xtandi i enlighet med förmånsbesluten från TLV.

Förmånsbesluten från TLV skiljer sig mellan läkemedlen. Vid indikationerna som gäller metastaserad kastrationsresistent prostatacancer (mCRPC) ska Zytiga och Xtandi betraktas som likvärdiga alternativ men Zytiga subventioneras även vid nydiagnostiserad högrisk metastaserad hormonkänslig prostatacancer (mHSPC) hos vuxna män i kombination med androgen deprivationsterapi ADT, när docetaxel inte är lämpligt.

Användarstatistik

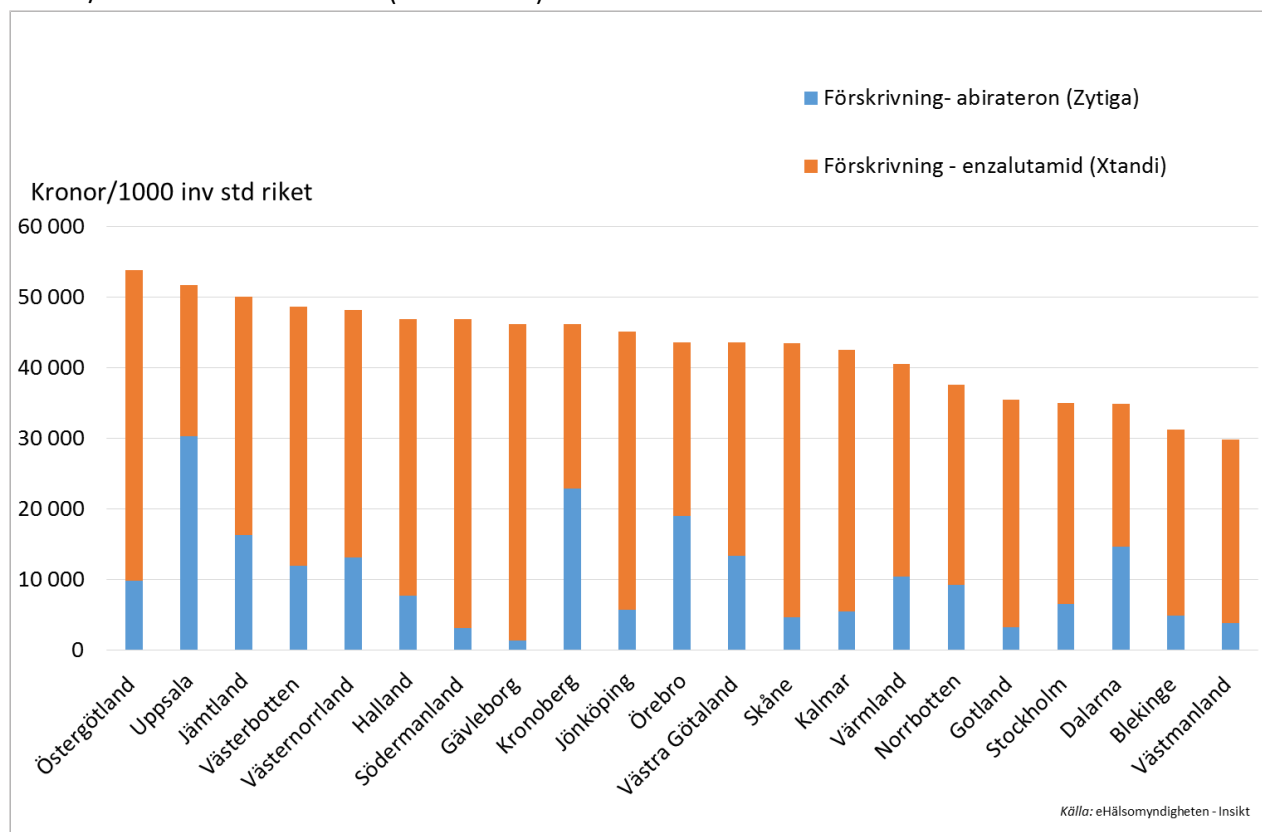
Nedan redovisas aktuell försäljning för Zytiga och Xtandi (*Källa:* eHälsomyndigheten – Insikt). Genomgående används kronor/1000 invånare som jämförande mått.

Kommentarer

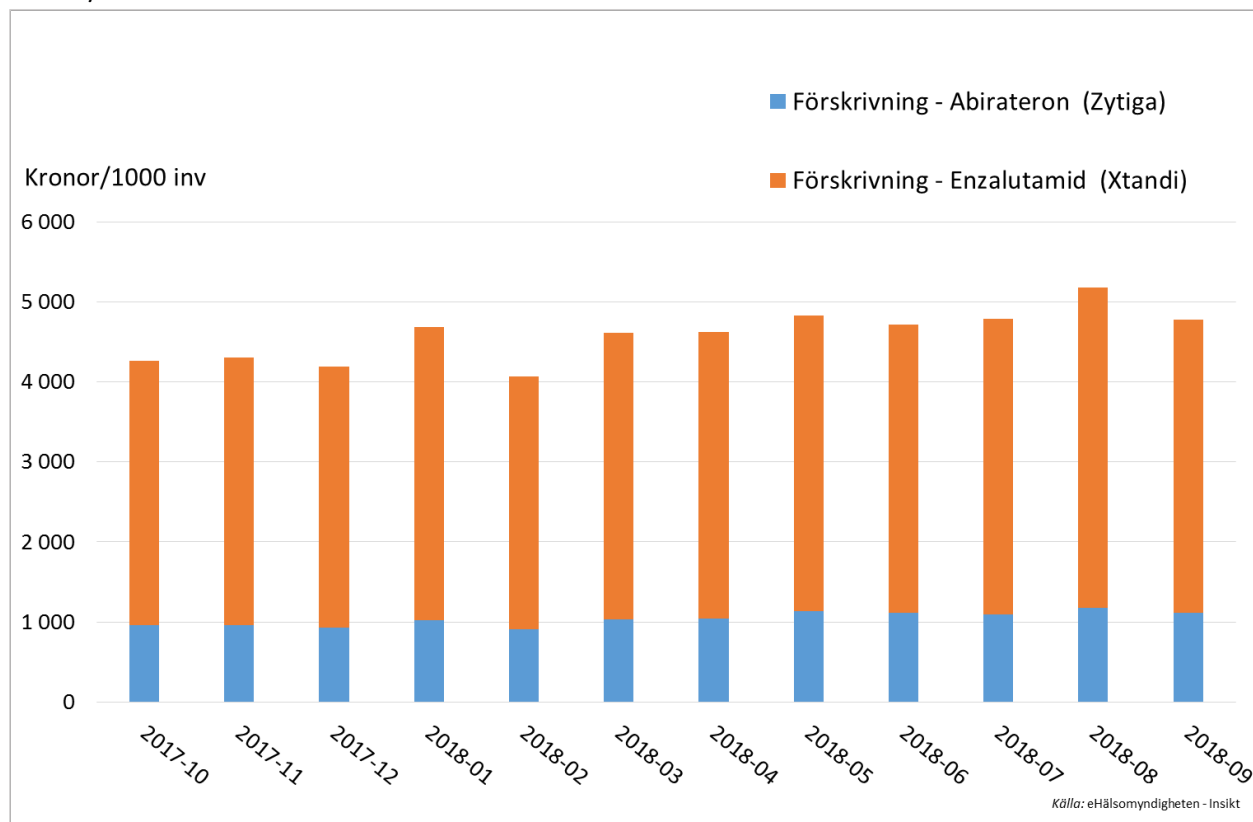
Behandling med Zytiga och Xtandi förekommer i alla landsting.

Figur 1 visar försäljningen per 1000 invånare under den senaste 12-månadersperioden. Zytiga och Xtandi används vid prostatacancer och skillnader i åldersfördelning och kön mellan landstingen kan påverka hur stor användningen är per 1000 invånare. Siffrorna i figur 1 är därför standardiserade på ålder och kön. Störst användning av läkemedlen finns i Östergötland följt av Uppsala och Jämtland. Xtandi står för en större del av användningen i de flesta landsting.

Figur 1. Zytiga & Xtandi Försäljning under okt 2017 – sep 2018 per landsting/region på recept, Kronor/ 1000 invånare std riket (ålder & kön)

Figur 2. Zytiga & Xtandi Försäljning per månad, okt 2017 - sep 2018 i riket på recept, Kronor/1000 invånare

Statistiken och kommentarerna är aktuella 2018-10-25. Publicerade rapporter uppdateras inte.

Rapportförfattare: Nadia Al-Omar, nadia.al-omar@skane.se

Koordinator, Arbetsgruppen för införande och uppföljning: Kristina Aggefors, kristina.aggefors@sl.se